

Felnőtteknek is kevesebbet

A dolgozók általános iskoláiban tanuló felnőttek túlterhelésének megszüntetésére a művelődésügyi miniszter utasítást adott ki. Az óraszám- és tananyagcsökkentésre a dolgozók általános iskolájának 7. és 8. osztályában kerül sor. Az utasítás értelmében az esti és a levelező tagozaton a szorgalmi idő tanévenként egyaránt 32 hét lesz. Az esti tagozat évi összórásszáma 320-ra, a levelező tagozaté pedig 160-ra csökken.

Az óraszámcsökkentés az esti és a levelező tagozat 7-8. osztályában lehetővé teszi, hogy egy-egy tanítási napon öt óránál ne legyen több a foglalkozás. A tananyagból elsősorban azok a részek maradnak ki, amelyek elsajátítása eddig is problémát jelentett, és melyeknek a jelentősége nem alapvető a képzés szempontjából. Az utasítás szeptember 1-én hatályba lép.

A pedagógiai nyári egyetem témái

Beszélgetés dr. Agoston Györggyel

Jubilál a pedagógiai nyári egyetem: az idei a tizedik évfolyam. Az immár határainkon túl is jó hírnevet szerzett nyári egyetem igazgatója tíz éve dr. Agoston György tanszékvezető egyetemi tanár. Vezetésével a JATE neveléstudományi tanszékének oktatói, valamint a TIT megyei szervezetének vezetői és munkatársai évente nagy munkát végeznek a pedagógusok magas színvonalú továbbképzési fórumának megszervezéséért, a program sikeres lebonyolításáért.

— Az utóbbi két évtizedben, mint minden tudományág, a pedagógia is rohamos fejlődésnek indult — mondja dr. Agoston György. — Számos új tudományos eredmény született, és persze sok minden elavult. A nyári egyetem alapításával olyan fórumot akartunk teremteni, amely gyorsan, frissen közvetíti az ország gyakorló pedagógusainak a kutatások legújabb eredményeit. Elsősorban azokat, amelyek ismerete nélkülözhetetlen az

iskolai oktató- és nevelőmunka társadalommal változó céljainak megvalósításához. Hogy az idén tizedik alkalommal gyűlik össze mintegy 350 gyakorló magyar pedagógus, számos szakember külföldről — talán bizonyíték arra, hogy jól gondolkodtunk egy évtizeddel ezelőtt; szükséges, hasznos és jelentős ez a továbbképző fórum.

A tanárok természetesen nem kötelező jelleggel, hanem önkéntes jelentkezés alapján vesznek részt a Szegei Nyári Egyetemen. Az itt ismertetett kutatási eredményekről az ország egész pedagógustársadalma tudomást szerez, hiszen a résztvevők felhasználják és munkahelyükön ismertetik ezeket.

Az idei nyári egyetemen ismét fontos és aktuális témakörben hangzanak el előadások. A szociálpszichológiai, a szociológiai és a pedagógiai kutatások új eredményeinek ismerete nélkül nem lehet megoldani a közoktatás mai feladatait, az iskolai vezetőinek és a gyakorló tanároknak egyaránt ilyen szemlélettel kell megközelíteni napi munkájuk problémáit.

— A magyar közoktatásügy központi kérdése: milyen módon tudja az iskola segíteni a társadalmi mobilitást. Tudományosan bizonyított tény, hogy a tanu-

lók közötti indulási szintkülönbségeket az iskola nem tudja kiegyenlíteni, nem tud mindenkinek egyforma előrehaladási lehetőségeket biztosítani. A hátrányos helyzet kérdései mellett a pályaválasztás alakulása is a mai iskolaügy gondja. Napjainkban ugyanis elsősorban a szülők ambíciója és társadalmi helyzete határozza meg, ki milyen pályára megy, nem pedig a gyerek alkalmassága, tehetsége. A pedagógusnak ismernie kell az iskolarendszer és a társadalom rendszere közötti összefüggéseket, az említett tudományágak új eredményeit, amelyek felhasználásával jobban szolgálja majd az iskola mindnyájunk, az egész társadalom érdekeit.

— Ezekről a „makroszociológiai” témákról szól az előadások egy csoportja. Nem kevésbé fontos a másik, „mikroszociológiai” témakör sem, amellyel a többi előadás foglalkozik. A magyar kutatók jelentős eredményekről számolhatnak be az iskolai közösségeknek, a kiscsoportoknak szociálpszichológiai, pedagógiai-szociológiai vizsgálatával kapcsolatban. Célunk: közösségi embert nevelni. E cél eléréséhez ismerni kell a gyermekcsoportok szerkezetét, változásait, a tanulók közösségben elfoglalt helyének alakulását stb. Szó lesz az ifjúsági szervezet szerepéről, és a diákok szabadidő-tevékenységéről is. Az idei nyári egyetem előadásai tehát két központi témát igyekeznek minden oldalról megvizsgálni, feltárni összefüggéseiket, segíteni az oktatás-nevelés nagy feladatainak megoldását.

S. E.

Szobrok a sétányon

Acas S. Sándor felvétele

Tóth Valéria és Kligl Sándor vásárhelyi szobrászművészek több mint húsz alkotásából nyílik kiállítás július 15-én, vasárnap déli 12 órakor a sajtóház előtti sétányon. A tárlatot dr. Trogmayer Ottó, a szegedi Móra Ferenc Múzeum igazgatója nyitja meg. A sajtóház művészklubja és a múzeum közös rendezésében nyílik második szegedi szabadtéri szoborkiállítás a fiatal magyar szobrász nemzedék munkásságából ad ízelítőt. Képnünkön a szobrászházaspár, Tóth Valéria és Kligl Sándor rendezik szabadtéri tárlatukat.

Műszeres vizsgálatok, javítások a közúti hídon

A szegedi közúti híd pilléreit a város felőli oldalon beállványozták, serény munkások dolgoznak a mészaköveken: stukkolnak, fugáznak, csinosítják a lábazatot. A híd más részén is dolgoznak, a munka zaja, a kalapácsütések hangja messze hangzik. A híd körül pedig műszeres beméréseket végeznek, figyelik a híd „mozgását”, viselkedését a nap különböző időszakában. A munkálatokat a KPM Csongrád megyei Közúti Igazgatósága végzi több vállalattal koope-

rálva. Gardi József műszaki titkár és Jórárt János hidügyi előadó arról tájékoztattak, hogy a hídon folyó munkálatok egyáltalán nem rendkívüliek, beletartoznak a szokásos híd felújítások sorába.

Ilyen nagyságú hidat, mint a szegedi közúti híd is, általában tízevenként vizsgálnak felül mindenféle szempontból. A nagy hidak fenntartása a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium által meghatározott módon történik. A hidakat rendszeres vizsgálat alá kell venni, s a feltárt hibákat haladéktalanul ki kell javítani. A KPM Csongrád megyei Közúti Igazgatósága mellett dolgozik a Hídépítő Vállalat: a pillérek sorra felújítják, azokat megszabadítják az úgynevezett avasodásoktól. A Budapesti Műszaki Egyetem geodéziai tanszéke pedig ugyanakkor végzi a szükséges műszeres beméréseket. Erre azért is van szükség, hogy megvizsgálják: az 1970-es nagy árvíznek nem volt-e esetleg olyan utóhatása a híd lábazataira, amelyet korrigálni kell. Másrészt arra is figyelemmel kell lenni, hogy a partfal rekonstrukciójával a meder is módosulni fog, amelyek hatására előre számítani kell.

A Budapesti Műszaki Egyetem geodéziai tanszékének munkatársai mind a szegedi, mind pedig az újszegedi oldalon a hídtól 200 méterre új észlelőhelyeket létesítettek a régi felhasználásával. A pillérek, mint alaphálózatról végezhető el a szükséges műveletek, amelyek egyébként a híd funkcionálására semmilyen befolyással nincsenek. A KPM Csongrád megyei Közúti Igazgatósága az egész nyáron tartó folyamatos munkára mintegy másfél millió forintot fordít. A pillérek javítása, majd a szükséges műszeres bemérések elvégzése után átveszi a terepet a Közúti Gépéllátó Vállalat híd-fenntartó részlege, amely kicseréli az esetleges meglazult szegecskéket, felülvizsgálja a pilléreken a görgőket, amelyeken a híd nyugszik. Ezt a munkát követi majd a híd teljes átfestése, amelyre valószínűleg jövőre kerül sor.

Szabély Mihály

L. E.

Színház nézőkben Belgrádban

Egy nyár emléke

Emlegettem már egyszer Gyurgyevka Csokarevicset, aki a Szegedi Szabadtéri Játékok Don Carlosában, 1967-ben Eholiként mutatkozott be. Ő véletlenül otthon volt Belgrádban. Nemcsak hogy otthon volt: örömmel jött beszélgetésre, mert ő maga is kérdezgetett — s mindazért egy nyár emlékét és izgalmát adta cserébe.

A téma végénél kezdem: a Don Carlos 1967. évi utolsó előadását ennek az asszonynak a hősiessége mentette meg!

Sorjában pedig így meséli az idei Norma szegedi Adalagisája:

— Sokszor utaztam fesztiválokra és énekeltem, de nekem a szegedi a legérdekesebb és a legemlékezetesebb. Mikor Szegeden szerepeltem, két előadás között egy budapesti föllépést is föl vállaltam. Visszafelé igyekezve súlyos autószerencsétlenség ért: összeütöztünk egy kamionnal, és én a szélvédő üvegen keresztül kirepültem a kocsiból. Csupa vér voltam, és négy óránál tovább tartott az eszméletlenség. Budapesti klinikán végződték velem, különös gondnal kezelt Hangos doktor, azóta is meghitt barátság van közöttünk.

— Az utolsó előadásom fellépni teljesen kilitástalan volt. A klinikai ágyon halottam is a hírt a rádióból: valószínűleg elmarad az előadás Gyurgyevka Csokarevics betegsége miatt. S ami azt illeti, magam sem gondoltam volna... Tudtam, hogy ebben csak az orvosok dönthetnek, bármennyire szívemen viseltem is művészi kötelességemet. Hatalmas vágy fogott el, hogy énekelhessek ennek a szeretőre méltó közönségnek, s mindent megtettem, hogy az orvosok is egészségesnek lássanak. Végül csak sikerült.

— Mentőkocsival vittek le Szegedre. Egy ápolónő kísért, aki éjjel-nappal velem volt. Új kötésekkel látott el. S az előadás napján dében már azt mertem mondani: igen, meglesz az esti Don Carlos...

A bennfentesek tudtak akkor csak a részletekről, ma már a művészi felelősségadat és áldozatvállalás nagyszerű példájaként emlegethetjük az esetet. Csokarevi-

cset a fényfüggöny takarásában vitték be a színpadra; két nagyszerű partnere, Gyurgyevlev és Herlea támogatta és „takargatta” a jelenetekben. A közönség észre sem vette, hogy fájdalommal, sebekkel küszködve és szinte mozgásképtelenül énekel Eholi. Azaz, hogy eleinte. Mert egyszercsak elővetkezett a jelenet, amikor Eholinak le kellett volna térdelnie. És szentségtörés! — ez nem ment Csokarevicsnek. Tulajdonképpen akkor tudódott ki, amit a hang töretlen szépsége nem árult el: a művész nő nem halmi könnyű sérüléssel kényeskedett, hanem fizikailag összetörtén játszott és énekelte.

— Ilyen emlék után is olyan rajongással beszél Szegedről?

— Mit tehetett erről Szeged? És különben is: azt a közönséget nem lehetett előadás nélkül hagyni. Ha valahol pályánkról mesélgetünk, én ezt a történetemet mondom el. A fájdalom elmulta, s így már nagyon kedves az emlék. Mondok valamit: az sem závar, hogy a baleset augusztus 18-án történt — és én éppen ezen a napon énekelek a szegedi Dóm téren a Normában. Ez a legkedvesebb szerepem, s a legkedvesebb közönségnek adhatom.

Gyurgyevka Csokarevics négy rangos nemzetközi művészi díjat kapott azóta... Legutóbb a Norma díszelőadásán énekelte Adalagis Bresciában, a Bellini-centenáriumon, ahol az ünnep alkalmából Karaján dirigált... Londonban minden évben magánkoncerten látják vendégül... Nemrég Párizs és Milánó tapsolt kivételes művészetének...

— Az idei nyárra azt üzeni: — A közönség multhatatlanul erős benyomást tett rám Szegeden. Ez a város nagyon büszke lehet a fesztiváljára. Biztosan tudom, hogy művésztársaimmal olyan előadásokat fogunk produkálni, amelyek méltán megállnak ezen a rangos színpadon is. Amit pedig évek óta mesélek itt a partnereimnek a szegedi előadásokról, augusztusban benünk is bizonyossá válik.

Sz. Simon István

(Következik: Milka és Zsivan)

Nyári gyakorlaton

Lassan két hete csendes az egyetemek környéke. Befejeződött a vizsgaidőszak, s a Szegeden tanuló egyetemisták szétszéledtek az országban. Többségük gondtalanul pihenheti ki a vizsgák izgalmait, a harmadéves hallgatók számára azonban nem ért véget a tanév: rájuk még két hét kötelező nyári nevelési gyakorlat vár. Erről beszélgetünk Gruber László egyetemi adjunktussal:

— A cél az, hogy a leendő pedagógusok ismerkedjenek a nevelőmunkával, szerezzenek gyakorlatot a különböző feladatok megoldásában. Az idei gyakorlatokon részt vevő több mint 200 hallgató az ország legkülönbözőbb részein található KISZ- és napközis táborkba, valamint a MÁV és SZOT gyermeküdülőibe kapott beosztást. Szegeden napközis táborkban és az újszegedi-Maros-tői KISZ-táborban dolgoznak hallgatóink.

A tarjánai általános iskolában Dubay Józsefné elmondja, hogy öt iskola napközisei, összesen 180 gyerek tölti itt a nyarat, úttörőtáborban. 12 rajra osztották őket, ezek közül hetet pedagógusok, ötöt pedig a nyári gyakorlatukat végző hallgatók vezetnek. Pedagógus és hallgató hatásköre között nincs különbség: saját rajukban kultúrfoglalkozásokat vezetnek, házi Ki mit tud?-ra készülnek, kirándulnak. A nevelési gyakorlatot végző öt kislányból csak két-

tőt találkoztam a táborban. Pótári Etelka és Iványi Ibolya így beszélnek munkájukról: — Nagyon sokat tanultunk! Elsősorban kapcsolat teremtteni a gyerekekkel, lekötni a figyelmüket, fegyverezni őket, vigyázni rájuk, egyszerűen, banni velük. Közben elgondolkoztunk, hogy mindaz, amit előadásban hallunk, hogyan alkalmazható itt, a diákok között.

Az újszegedi-Maros-tői KISZ-táborban már nem ilyen egyértelmű véleményeket hallani. Itt, a töltés melletti kis nyárfaerdőben üzemi KISZ-alapszervezetek agitációs-propaganda felelősének és kultúrosainak egyhetes továbbképzése folyik. A 250 fiatal reggel kilenctől délután ötig előadásokat hallgat, illetve kisebb csoportokba osztva beszél meg a hallottakat. Öt óra után kulturális és sportrendezvények folynak; a tábor épp a házi kézilabdától a hangos, amikor a négy egyetemistával, Cseh Katalinnal, Nagy Edittel, Sobor Angéllal és Szabó Lajossal egymás mellé kuporodunk a pályát szegélyező töltésen:

— Az első egy-két nap fogalmunk sem volt, hogy mit is keressünk itt tulajdonképpen. A táborban ugyanis speciális, üzemi KISZ-élettel kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak, amelyek előttünk teljesen ismeretlenek. Ráadásul az egyetemen semmi-féle tájékoztatást sem tudtak adni az itt folyó munkáról, nem tudtunk előre készülni sem. Később, ahogy